

MAGYARÁG

Tulajdonos és felelős kiadó:
Özv. PÁSZTOR EDÉNEAlapította: **PÁSZTOR EDE**Felelős szerkesztő:
Dr. ZOLTÁN JENŐ

Bejegyzve: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul Viteazul 4.

Tévedésből bombáz- tak egy román határ- menti községet: 5 halott

**A román kormány hivatalos jelentése a
lengyel állam vezetőinek internalasáról**

(Bucuresti. — Rádió.) A román kormány az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

Vasárnap az orosz csapatoknak lengyel területre történt bevonulása után a menekülők áradata indult meg Románia felé. A menekülők Zalesciuc lengyel határállomásán lépték át a román határt. A menekültek ezrével jöttek át román területre. A legtöbb határátlépő a lengyel arisztokráciából és a gazdagabb családokhoz tartozók. Átlépte ezenkívül a határt 9600 lengyel katona, akik a különböző egységekhez tartoztak és akiket nyomban, lefegyverzésük után, internáltak. Átjött román területre 100 lengyel repülőgép is, legnagyobb részük megrongált állapotban, sebesült pilótákkal. A lengyel állam feje, Moscicky köztársasági elnök, továbbá a kormány tagjai és Rydz Smigly marsall is román területre léptek. — Cernovitzban a metropolita palotájában látták őket vendégül, majd tovább utaztak a számkukra kijelölt helységekbe. — Rydz Smigly számára Craiován jelölt ki tartózkodási helyet a kormány.

Zalesciuc lengyel határállomás bombázása közben egy repülőgép, amelynek nemzetiségét nem lehetett megállapítani tévedésből Crisciatic román határmenti községet bombázta és öt embert megölt. Nyilvánvalóan tévedésből előállott balasetről van szó.

Lengyel menekültek özönlíkel Magyarországot

(Budapest. MTL.) Az Ungvárról érkező jelentések szerint az Uzsok közelében levő lengyel-magyar határon nagyszámú lengyel asszony és gyermek me-

nekült át. A gyermekeket és az asszonyokat a magyar hatóságok részesítették első támogatásban. Ugyancsak egyes lengyel katonai alakulatok tagjai is átmenekültek a határon. A magyar hatóságok e katonai alakulatok tagjait lefegyverezték, majd gyűjtőtáborban helyezték el őket.

Moscicky kiáltványa

Cernovitz. (Havas) Moscicky lengyel köztársasági elnök, mielőtt román területre lépett volna, a lengyel határtól kiáltványt intézett a lengyel néphez. A kiáltványban kifejti azt a reményét, hogy Lengyelország, amelyet történelme során nem először száltak meg idegen hatalmak, végül is szövetségesei segítségével fel fog támadni. Bejelenti, hogy a lengyel köztársaság és a szuverénitás jelképeinek megőrzése érdekében az elnöki székhelyét a külföldre teszi át, majd fel-

szólítja a lengyeleket, hogy lelki erővel, büszkeséggel, becsülettel viseljék sorsukat és biznak a gondviselésben.

Páris. (Havas). Cserstorch közelében egy amerikai meghatalmazott vette fel az érintkezést a szovjet katona hatóságokkal. Közelebbi jelentések a megbeszélésekről hiányzanak.

Daladier a szovjet követtel tárgyalt

(Páris.) Daladier miniszterelnök hétfőn fogadta a szovjet nagykövetet.

(London. — Reuter.) Angol politikai körökben a helyzetet a következőképpen ítélik meg. Bár a lengyel hadsereg ideig-

óráig még ellenáll, angol katonai körök most már az a kérdés foglalkoztatja, hogy mennyi katonai erő fenntartására lesz szüksége Németországnak Lengyelországban. Itteni körök véleménye szerint a Szovjet azért lépett így sietve közbe, mert

nem akarta, hogy Németország egész Lengyelországot leigázza és a német beszivárgásra lehetőség nyíljon Ukrajna termékeny földje felé.

A Szovjet éppen ezért csak az utolsó percben értesítette elhatározásáról a németeket.

A Yorkshire Post című lap katonai tudósítása szerint a franciák Saarbrückent erősen fenyegetik. A franciák 160 kilométeren tartják a frontot. —

Forradalomszerű jelensé- gek Szlovákiában

Prágában 10 ezer embert tartóztattak le a németek

Budapest (MTI) A Szlovákiából érkező hírek szerint a szlovák kormány a pénzfelhígítás tervével foglalkozik. Az állami nyomda utasítást kapott egy pozsonyi jelentés szerint, hogy bankjegyeket nyomjanak, amiből a mozgósítás költségeit és a katonai bázisokat fedezik. Egy másik pozsonyi jelentés beszámol — hogy Szlovákiában tartanak a szabotázs mozgalmak. A pozsonyi rádióban

felhívást intéztek a lakossághoz, hogy a szabotázsmozgalmakat szüntessék be. Szankcióként halálbüntetést helyeztek kilátásba. Eddig hat egyént büntettek meg. Háromat börtön büntetéssel sújtottak, háromat pedig pénzbüntetésre ítélték.

Páris (Havas) A szlovák hadsereg kebelében belül lázadások voltak. Katonaszám nem engedelmeskedik a német tiszteknek. Az elmúlt napok egyikén 200 szlovák katona lázadt fel. A katonákat lefegyverezték és internálták.

Hasonló incidensekre került a sor Zsolnán. Miután megállapították hogy a zenklések az idősebb korosztályok között terjedt el, a hadseregparancsnokság elhatározta a 35—40 évi korosztályok azonnali lefegyverését.

Prágában és a protektorátus területén napirenden vannak a német részről eszközölt letartóztatások.

Eddig közel 10 ezer embert vettek a német hatóságok őrizetbe. A letartóztatottak között van Beran volt miniszterelnök és Stafek apát, aki a cseh katolikuság vezetője és mint ilyen több lázító beszédet mondott. Szlovákiában le tartóztatták a Hodzsa párt híveit, valamint a Szidor féle autonomista frakció embereit.

Litvánia mozgósított

(Kaunas. — DNB.) Litvánia elrendelte újabb korosztályok behívását. — A német távirati iroda szerint Litvániaiban elrendelték az általános mozgósítást.

Saarbrückent körülzár- ták a franciák

(Páris. — Havas.) A francia haderő Saarbrücken körül bombázta azt a vasutvonalat, mely Saarbrückent Baarlandaál köti össze. A két város között az összeköttetés megszűnt. Saarbrücken körülzárása ezzel befejezéshez közeledik. A francia haderő 14 nap alatt 18 kilométer széles szakaszon törték át a frontot. A németek elvesztették a saarvölgyi fontos vasúti vonalat s ezzel a Saarvölgy

ipara és üzemei megbénultak. A francia haderő tankjai innen kezdve már kedvezőbb terepen nyomulhatnak előre tankjaikkal. A francia tankok sikere felülmulthatatlan volt. A francia haderő Saarlögye körül valamennyi fontos magaslatot a kezében tartja. A lengyelországi német csapatok átcsoportosításával a német haderő nagyobb tűzérési erőket vont össze a Saarvidéken.

Német tengeralattjáró elsüllyesztett egy angol repülőgép-anyahajót

**Az 1216 főnyi személyzetnek csak
egy része menekült meg élve**

(Berlin. — DNB.) A német hivatalos jelentés szerint egy német tengeralattjáró elsüllyesztette a Caragas angol repülőgép-anyahajót. — A repülőgép-anyahajó elsüllyesztéséről hivatalos jelentést adott ki a Reuter szerint az angol tájékoztató minisztérium is és ez a jelentés a következőképpen hangzik:

— Sajnálattal kell jelentenünk, hogy egy német tengeralattjáró megtorpedózta és elsüllyesztette a Caragas repülőgép-anyahajót, amelyet közvetlenül az első világháború után alakítottak át repülőgép-anyahajóvá. A repülőgép-anyahajó tonnaürtartalma 22.500 tonna volt s fedélzetén 52 repülőgépet hordott. Egyike volt An-

glia legrégebb repülőgép-anyahajóinak. Eredetileg a hajó csupán 42 repülőgép befogadására volt tekintettel. A mostani háború kitörése után a hajó igen értékes szolgálatot tett és megvédte a tengeralattjáró támadásoktól az angol kereskedelmi hajókat. A legénység életben maradt tagjai már partra is szállottak. Az angol torpedórombolók a torpedózás után nyomban a tengeralattjáró üldözésére siettek s úgy tudják, hogy a német tengeralattjárót sikerült is elpusztítaniok. A Caragast, mely 1917-ben épült a háború után alakították át anyahajóvá. Fedélzetén a repülőtisztok és altisztekkel együtt 1216 személy tartózkodott, illetve teljesített szolgálatot.

Német hadijelentés:

A lengyelországi háború vége felé közeledik

(Berlin. — DNB.) A német hadiszállás hivatalos jelentése szerint a német hadműveletek Lemberg és Lublin bevétele után végük felé közelednek. A német csapatok a lembergi és a bialisztoki uton állnak. A német vonalak mögött folyik még a szétszórt lengyel csapatok küzdelme. A lengyel hadseregnek legerősebb része, amely körülbelül az egész sereg negyedrészt teszi ki, Visogrodától délre zsúfolódott össze. E csapatrészeknek a felbomlása folyamatban van. A német légi haderő Visogrodától délre folytatja tevékenységét. Ellen-séges gép már nem mutatkozott. A nehéz tüzérségi és légi haderőt most összevonják és más helyen dobják majd küzdelembe.

(Berlin. — DNB.) A nyugati harcterről érkező jelentések szerint Saarbrücken mellett egy német vadászgép lelőtt egy francia gépet. A német felségterület ellen az elmúlt éjszaka nem történt támadás.

(Páris. — Havas.) A francia félhivatalos jelentés kitér arra, hogy két héttel a háború kitörése után a nyugati fronton nem történt olyan különleges fegyvertény, amelyet ki lehetne emelni. A francia repülők kiváló teljesítményt nyújtottak. Az elmúlt napon sokkal nagyobb nyugalom volt a nyugati

a szovjet—német támadást ki-záró egyezményrel, sőt a lengyelországi béke és nyugalom

helyreállítását célozza annak érdekében, hogy a lengyel nép maga határozhasson sorsáról.

Lázadás Varsóban?

**Ellentmondó hírek a főváros
megadásáról**

(Róma. — Stefani.) Egyes verziók szerint Varsóban lázadás tört ki a katonaság és lakosság között azért, mert a lakosság a város megadását követelte, viszont a helyőrség tovább akarta védeni a várost. A német vezérkar utasítást adott a további várakozásra és ennek folytán sem a tüzérség, sem a légi haderő nem lépett Varsó ellen akcióra.

(Varsó. — Patt.) A Varsó megadását követelő német ultimátum ideje lejárván a német hadvezetőség kijelentette, hogy Varsót katonailag meg-

erősített helynek nyilvánítja és megkezdte bombázását.

Ujabb jelentés szerint Hitler parancsot adott, hogy tovább várakozzanak a lengyel par-

menterre. (Bucuresti. — Reuter.) A német főparancsnokság és Varsó helyőrségének törzskara között állítólag megegyezés jött létre a város kiürítését illetőleg. Az asszonyoknak és gyermekeknek el kell hagyniuk Varsót. Az asszonyok és gyermekek által történő kiürítésnek időpontját hétfő este 10 órában állapították meg.

(Berlin. — DNB.) Az esti órákban kiadott jelentés szerint miután a lengyel parlamentek nem jelentkeztek, a német hadvezetőség parancsot adott Varsó kiméretlen bombázására.

Románia bejelentette semlegességének fenntartását

(Bucuresti. Rádió.) A miniszterelnökség hétfőn a következő hivatalos közleményt adta ki:

„Azon különleges feltételekkel szemben, amelyek között szeptember 17-én a lengyelországi események lezáródtak és tekintetbe véve, hogy a lengyel állam feje és a lengyel kormány tagjai menedékjogot kértek Romániától — a román kormány elhatározta az eddig

követett szigorú semlegességi politika fenntartását. A kormány ugyanolyan hazafiassággal, mint eddig, fog őrködni az ország határainak védelmén.”

A szovjet harcikocsik százas egységeiben haladnak előre és a harcikocsik felszerelése a szokásos gépfegyver és golyószórókön kívül hat és fécciméteres ágyukból áll.

Mit akar a Szovjet?

(Moszkva. — Reuter.) Az ösz-szes moszkvai rádióállomások jelentették, hogy a Szovjet nemcsak Ukrajnát és a fehér-orosz területet akarja elfoglalni, hanem a jelenlegi előretörés nem más, mint a Harmadik Internacionálé világforradalma útjának első állomása.

A kommunista forradalom előretörését Pilsudszky tartóztatta fel Varsó kapuinál annak idején.

A Vatikán lapja Francia- országot ér Angliát további háborúra biztatja

(Róma. — Stefani.) Az Osservatore Romano, a Vatikán hivatalos lapja foglalkozik a szovjet közbelépésével. A lap megjegyzi, hogy Franciaországnak és Angliának azért kell küzdeniök, hogy a lengyeleknek adott szavukat megtartsák. A Vatikán szerint a lengyelek nemcsak hazájukat, de a katolicizmust és kereszténységet is védik. A lap Chamberlain szavaival fejezi be cikkét: „A hitlerizmust ki kell irtani.”

(Páris. Havas.) A hétfő reggel kiadott francia hadijelentés így hangzik: „Nyugodt éjszaka a fronton. Néhány előőrcsatározás folyt az előretolt állásoknál.”

Berlin szerint a Szovjet beavatkozás nem áll ellentétben a pakiumma

(Berlin. — DNB.) Berlinben hétfőn hivatalos közleményt hoztak nyilvánosságra, amely leszögezi, hogy a Szovjet beavatkozása nem áll ellentétben

frontszakaszon, mint az elmúlt világháború hasonló időszakában. A Senki Földjén voltak szórványos tüzelések és bombázások. A francia és a német tüzérség csupán azért lépett akciába, hogy a Rajna és a Mosel mögött zavarokat keltsen.

Német-szovjet tárgyalá- sok BresztLitovszkban

(London. — Reuter.) Több lap arról ad hírt, hogy Brest-Litovszkban német—országi tárgyalások indultak meg a lengyel határ új megállapítása érdekében. Az angol sajtó közli egy koppenhágai lap hírével, amely szerint a németek már nem akarnak békét kötni az angolokkal, hanem a céljuk, hogy a tengeralattjáró háborújuk révén az angol blokádot letörjék. A Politiken című svéd lap ugyancsak hírt ad arról, hogy Brest-Litovszkban igen fontos megbeszélésre kerül sor a német és szovjet diplomácia között. A lap utal arra, hogy ami Franciaország helyzetét illeti, a tény az, hogy Franciaország azért lépett a háborúba, hogy Lengyel országon segítsen, míg Anglia háborújának célja az, hogy megsemmisítse Németországot.

Egy másik lap kiemeli, hogy a külföldi diplomaták közül, akik Varsóban tartózkodtak, legtovább kitartott Leon Moelle francia nagykövet, aki utolsónak hagyta el a lengyel fővárost.

A városi lakbértaxát és a tűzoltó-adót

a lakbérszerződések láttamozásával egyidejűleg kell befizetni

Átirják a községi taxákat a múlt évről
Repülőbizottságok hajtják be az adókat

(Nagyvárad). Az ugynevezett „bérletaxa” ügyében, mint ismeretes, a belügyminisztérium a város álláspontját tette magáévá és kimondotta, hogy a lakbér utáni taxát minden olyan bérlet tartozik fizetni, aki más címen nem fizet a városnak adót a lakbértér után. (Üzlet, műhely, stb). A hivatalos lap egyik legutóbbi száma most új törvényrendeletet közöl, amelynek értelmében

a lakbértaxát, valamint a tűzoltóadót ezen túl nem a városi adóhivatalok, hanem az állami pénzügyigazgatóság fogja behajtani, mégpedig a lakbérleti szerződés láttamozásával egyidejűleg.

A rendelet törvény értelmében éppúgy, mint az állami adókat, a múlt évi községi taxákat is átirják az idei évre, eszerint tehát új taxakivetések nem lesznek, az eddigi kivetések érvénytelenek. Új kivetés csak abban az esetben történhet, ha a múlt évi taxamegállapítás az adózó hamis bevallása alapján — hamis adatok alapján —

Oszi időnyre

szövet maradványok

egész öltöny, kabát és kosztüm méretben is, valamint vászon- és abrosz, törülköző, damaszt maradványok nagyon olcsó árban érkeztek

Steiner maradványokhoz

Calea Victoriei 3, udvarban balra.

vagy pedig adóbevallás hiányában történik. Mindezekben az esetekben a kivetés 1939. október 11-ig történhet meg, az adózók eddig az időpontig külön bírság nélkül még beadhatják vallomásaikat.

Nem írhatók át a múlt évről a lakbértaxa, a tűzoltóadó és a kutyaadó.

Ezeket — mint említettük — a pénzügyigazgatóság fogja inkasszálni a lakbérleti szerződés illetékezésével egyidejűleg.

A már láttamozott lakbérleti szerződések után október 11-ig lehet befizetni a lakbér- és tűzoltóadót. Az adót a lakbérleti szerződés egész tartamára kell befizetni. (Tehát ha fél éves a szerződés félfévre, ha egy éves egy évre.)

Nem kötelesek lakbértaxát fizetni azok az adózók, akik üzlet, műhely, vagy üres telek után már fizetnek városi adót.

A lakbértaxa befizetésének ellenőrzésére az állam adóhivatalai repülőbizottságokat foglalkoztatnak szervezni.

A repülőbizottságok a hely-

színen kivethetik és behajthatják a lakbértaxát és tűzoltóadót Visszautasítás esetén kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel és megindítják a végrehajtási eljárást.

A tűzoltó adóra és a lakbértaxáért a bérlet felelős, a háztulajdonos csak akkor tartozik fe-

Molotov:

Ki kell ragadni a lengyel népet a háborúból

A moszkvai rádióállomás ismét szóról-szóra közölte Molotov külügyi népbiztos beszédét, amelyet szeptember 17-én tartott és amelyben bejelentette az orosz csapatok megindulását a lengyel területekre. A történelmi beszéd ezek szerint így hangzott:

— A háború bebizonyította Lengyelország gyengeségét. — Szeptember második óta a lengyelek elvesztették ipari központjaikat és városaikat nagyrészt és Varsót sem tarthatják már huzamosabb ideig. Mivel pedig az ország kormánya ismétetlen helyen tartózkodik ezzel Lengyelország mint önálló állam megszűnt létezni és a szovjet-lengyel szerződés érvényét veszíti.

Mindezek megállapítása és tudomásulvétele után nem lehet azt kívánni az orosz néptől, hogy közömbös legyen ukrán testvéreinek sorsával szemben, akik eddig is szörnyű elnyomás alatt szenvedtek. Nyugatukrajna és Nyugatbelszétia lakóit fel kell szabadítani és egyidejűleg az egész lengyel népet ki kell ragadni abból a háborúból, amelyben vezetőinek könnyelműsége folytán re-

lelősséggel, ha a lakbérleti szerződést nem mutatja be láttamozásra.

A törvényrendelet csak Bucurestire vonatkozik

A nagyváradai városházán érdeklődésünkre kijelentették, hogy a törvényrendeletet kizárólag Bucurestire vonatkozik Nagyváradon a régi rendszer marad érvényben. A taxákat egyébként is Nagyváradon öt évre vetik ki.

Nagyváradon tehát a bértaxát és a tűzoltóadót továbbra is a városi adóhivatal szedi be és nem a lakbérleti szerződések láttamozásával egyidejűleg kell befizetni.

ménytelenül vérzik. Molotov ezután hangsúlyozta, hogy amikor mozgósítottak, még nem gondoltak beavatkozásra. A lengyel hadsereg gyors összeroppanása gyors cselekvést igényelt.

— E megfontolások folytán elrendeltük, hogy a vörös hadsereg lépje át a lengyel határt.

— Tudomásunkra jutott az is, hogy a háború hangulatában egyesek élelmiszereket vásároltak össze. Mi ezeket az élelmiszerfelhalmozásokat nem büntetjük csak figyelmeztetjük, hogy teljesen feleslegesen halmozzák fel az élelmiszert, amely csak rájukromlik. Még hosszú háború esetén sem szorulunk arra, hogy az élelmiszerjegyek rendszerére áttér-

A Szovjet felveszi a diplomáciai kapcsolatokat Jugoszláviával és Szlovákiával

(Stockholm.) A Dagens Nyheter értesülései szerint a közeljövőben Jugoszlávia és Oroszország között a diplomáciai kapcsolat normális meder-

jünk, márpedig a jelen pillanatban Oroszország nem folytat háborút és nem is szándékozik kilépni semlegességéből.

Molotov beszéde után a rádióállomás David Sasinsky, a több mint ezer évvel ezelőtt élt nagy órmény költő költészetét, majd pedig Birobidzsánnak a Szovjet zsidóállamának termései kincseit ismerte.

Miből állhat a további szovjet-német együttműködés

(Newyork.) A Newyork Times megállapítja, hogy a Szovjet és Németország nem lép közösen háborúba a demokráciák ellen. A két állam nem akar közös határt és egy támpont-államot fognak létesíteni.

(Moszkva. — Tass.) Kalinin a legfőbb szovjet tanács elnöke buzdító felhívást intézett a vörös hadsereghez.

Vorosilov hadügyi népbiztos megérkezett a szovjet által megszállt területre.

(London. — Reuter.) Az angol alsóházat valószínűleg még szerda előtt összehívják. A alsóház ülésén Chamberlain nyilatkozni fog a Szovjet beavatkozása folytán előállott helyzetről.

A Daily Mail-ben Wird Price megállapítja, hogy az orosz bevonulás nem lehet orosz-német katonai együttműködés előjátéka. Az orosz hadsereg csak saját területén tud eredményesen működni. A németek az orosz győzelemről nem beszélnek sokra, csak a repülőosztályokat és tankokat. A németek azért sem működhetnek együtt az orosz hadsereggel, mert tartanak attól, hogy a volt kommunisták között a szovjetkatonák propagandát fejtenek ki.

be terelődik. Ugy tudják, hogy a héten jugoszláv diplomáciai kiküldött érkezik Moszkvába.

Ugyanakkor a DNB értesülései szerint küszöbön áll Szlovákia elismerése is Moszkva részéről. A berlini orosz nagykövetség, aki Moszkvába utazik jelentéstétel céljából, Szlovákiában megszakította útját és a szlovák államférfiakkal megbeszélést folytatott.

(Moszkva. — DNB.) A szovjet csapatok előnyomulásának híre a szovjet fővárosban örömet idézett elő. A fővárosi községi képen egyáltalán nem látszik meg, hogy háború van. A rádió közvetítette több gyár és üzem munkásságának rokkantszenvtűntetését, az ukrán lakosság felszabadítása érdekében.

Sulyos autóbaleset a váradi velencei állomás közelében

(Nagyvárad). Sulyos autószerencsétlenség történt hétfőn reggel kilenc órakor a Velencei állomás közelében. A 381 rendszámú teherautó az út szélén álló villanyoszlopnak rohant. A sofőrön kívül négy embert ült a kocsiban, mind a négy megsebesült, közülük egy sulyosan. Az autós utasai közül sulyosan sebesült Kiss Sándor Marton Manó utca 22 szám alatti lakos, könnyebb sérüléseket szenvedtek Maros László Moreni utca 2 szám alatti lakos és Furdás Sándor és István, a Star téglagyár munkásai. Valamennyien ápolás alatt vannak. A sofőr kihallgatását megkezdte a rendőrség.

— Cosma Nerva Traian halála. Nemcsak Belényes, de egész Biharmegye területén mély részvétet váltott ki Cosma Nerva Traian halála. — Cosma Nerva Traian jól ismerték Nagyváradon is. Közéleti szereplése gyakran szolítottat be a megyeszékhelyre. Cosma Nerva Traian egészen fiatalon már karrierje jelentős állomásához ért el. Volt Belényes polgármestere, a liberális kormány alatt pedig képviselő, a képviselőház titkára és a liberális párt megyei szervezete direktoriumának tagja. Később a szövetkezetek megszervezésében vett tevékeny részt és elnöke volt egészen az utóbbi időkig a „Federala Bihorului” szövetkezeti központnak. Az ortodox román egyház tanácsában is előkelő helyet foglalt el. Cosma Nerva Traian tifusz áldozatául esett. Temetése holnap megy végbe Belényesen.

Ongyilkossági kísérlet a rendőri fogdában. Több mint egy hét óta nyomoz már a rendőrség Fésüs József, az elzúllott asztalossegéd ismeretes betörései ügyében. Az alig 23 éves asztalos a rendőri nyomozás megállapítása szerint 22 nagyobb szabású betörést követett el Váradon. Tegnap délre őt a nyomozásban érdekes és váratlan fordulat következett be. A rendőrségnek sikerült Fésüs József egyik bűntársát és orgazdáját elfogni. Fésüs, — aki eddig a rendőrségi kihallgatás során mindvégig fölényesen, sőt legtöbb esetben igen cinikusan viselkedett, szombaton azonban cellájában üvegcsereppel felvágta jobb csuklóján ütőereit.

Rádió műsor

SZERDA.

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna, hiradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13. Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállás jelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhiradó. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 19.17 Gramofonlemez. 20.40 Hangverseny. 22.30 Hírek. 23.15 Szórákoztató zene.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Ért. rend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó. 13.10 Balalajka. 14.30 Rendszerzene. 17.15 Diákféltára. 18.15 Hanglemezek. 18.40 Előadás. 19.10 Rádió szalonzenekara. 20.25 Erdélyi városkép. 20.40 Zongoraszármok. 21.10 Rádió-vigjáték. 22.10 Énekszámok. 23. Cigányzene. 24. Szórakoztató lemezek.

Perfekt román-magyar gépirónó hosszas irodai gyakorlat-
tal állást keres. Címe a kiadó-
ban. 3994

100 ezer lengyel menekült Romániában

Berlin. — DNB.) A lengyel menekültek a Dnyeszter hídján is nagy tömegekben jöttek át Romániába. Hozzávetőleges számítás szerint mintegy száz ezer lengyel menekült tartózkodik az országban. A lengyel menekülteket tíz kilométeres övezetben engedték be. Tegnap, amikor még nem volt köz tudomásu, hogy a román kormány beengedi-e a menekülte-

ket, vagy sem, a tömeg megrohmozta a zalesczi utat és az őrség kényszerült utat engedni a menekülő nőknek és gyermekeknek.

AcSiszevszky államtitkár tárgyal a román hatóságokkal a menekültek befogadása iránt. A román kormány úgy határozott, hogy a gyermekeket, asszonyokat korlátlan számban beengedik.

Módosították a sorozási törvényt

Motorbiciklis schimbások is lesznek a román hadseregben

(Bucuresti.) Armand Calinescu miniszterelnök és nemzetvédelmi miniszter Öfelsége elé terjesztette aláírás végett a sorozási törvény egyes szakaszainak módosítására vonatkozó törvényrendeletet.

Az új törvényrendelet fontosabb módosításai a következők: Mindazokat az ifjakat, akik nem bizonyítják, hogy eleget tettek a katonai előképzésre vonatkozó törvénynek 3 évre sorozzák be.

Motorbiciklis schimbások

Az új törvény a lovas schimbásokon kívül bevezeti a motorbiciklis schimbások rendszerét is. Ugy a lovas, mint a motorbiciklis schimbások kötelesek bevonulásukig bemutatni lovaikat, illetve motorbiciklijüket.

A sorozás, illetve a behívás után még 30 napig kérheti bár mely fegyvernemhez beosztott

ifju a schimbás csapathoz való beosztást.

Az önként jelentkezők

kérvényeiket ahhoz, a csapat-testhez intézik, amelynél szolgálatot akarnak teljesíteni. Az önként jelentkezők a következő kedvezményeket kapják:

- tisztiiskolában a jelentkezésnél előnyben részesülnek.
 - egész életükben külön megkülönböztető jelet viselhetnek.
 - ha maguk kezelik vagyokat mentesülnek a pótdó és közmunka-szolgálat alól mindaddig, amíg katonai szolgálatot teljesítenek és a tartalékoság ideje alatt. Ha szüleik kezelik a vagyukat, az adómentesség rájuk is kiterjed, de csak a katonai szolgálat idejére.
- A fenti kedvezményben részesülnek a lovas és motorbiciklis schimbások is. Az előbbieknek az adómentesség a tartalékoság 2 első évére, az utóbbiaknál 3 évre terjed. — Ugyanezen időre mentesülnek a motorbicikli összes taxái alól is.

Törvényrendelet a „mezőgazdasági mozgósítás”-ról

(Bucuresti.) A hivatalos lap hétfői száma törvényrendeletet közöl, amely felhatalmazza a nemzetvédelmi és földművelésügyi minisztert, hogy rendkívüli időkben mezőgazdasági mozgósítást rendelhet el. A mezőgazdasági mozgósítás tervét a földművelésügyi minisztérium dolgozza ki a következők

alján: a) a termelés biztosítása, b) vetőmagvakról és apaállatokról való gondoskodás, c) rekvirálás és mezőgazdasági munkára való munkaerő-mozgósítás. A terv végrehajtását a tartományi és megyei bizottságok, valamint a Mezőgazdasági Kamarák ellenőrzik.

Megkezdődött a nyugdíj-könyvek számfelvétele. A pénzügyigazgatóság nyugdíj osztálya a múlt hét folyamán beszédte a nyugdíj könyveket. A nyugdíj osztályon most megkezdtek a nyugdíj könyvek számfelvetését. A könyveket néhány napon belül számfelvetik. A nyugdíjak kiutalását a jövő hétre várják.

Apróhirdetések

ÁLLÁS

Bejáró takarítónőt keresek azonnalra László Márton, Piața Mihai Viteazul 7. 4028

Jó bakancsmunkás felvétetik Ioan Ratiu ucca 26. Mezei. 4027

Hegyközujiak, Pályi községek részére megbízható újság-árús jó keresettel azonnal felvétetik. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Felvezünk Össi telepen lakó lapkihordót lehetőleg gyakorlottat fix-fizetéssel és percenttel a kora esti órákra a Friss Újság kézbesítéséhez. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Bejárónő felvétetik. Ciorogariu u. 23-a, földszint bal kapu. 4015

Mosni, vasalni, takarítani ajánlkozom. Buzgó Róza, Str. Alexandri 32, ajtó 3. szuterén. 4016

Niszó gálo eányt felvez — azonnai Str. General Moșoiu 3 Weiszberger bodega 4025

Jó megbízható mindenfelvétetik. Str. Aurel Vlaicu 53.

Újságárúsokat (lehetnek nők is) friss reggeli laphoz fix fizetéssel és jutalékkal felvezünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban. Csakis rendes, megbízható személyek jelentkezzenek.

Mindenes megbízható szakácsnő 45 éves kortól, tevé. titk. Roxin, Str. Miron Cristea 1. sz. 4006

Úgyes 14—15 éves kúró leányt felvezünk. Jelentkezni lapunk kiadóhivatalában 3940

14—15 éves fiúk, leányok újságárulásra jó keresettel felvétetik. Jelentkezni a kiadóhivatalban. 3 72

KÜLÖNFELE

Szerencsésjét, jövőjét megmondó Lajtafalvyné. Str. Arhitecilor 5. Püspöki-uti villamos megállóánál. 4026

Selejtes kreppapír tekercsenként szállított árban kapható különböző színekben a Pásztor cégnél. Piața Mihai Viteazul 4

Saját termései

FAJBOROK

kisüsti pálinkák olcsó árban
1 liter jó asztali bor 10 Lei
5 „ vésztelnél 9 Lei
Marghita Uradalom borloakata
Oradea, Piața Mihai Viteazul 1.
(Fischl palota)

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA.

Iskolakönyvek kötését

a legolcsóbban vállalja a

PASZTOR EDE cég

könyvkötészete, Piața Mihai Viteazul 4